Ceza Bölümü 2011/6 E. , 2011/6 K.

- SIVIL KIŞI SANIKLAR HAKKINDA AÇILAN KAMU DAVASININ 353 VE 5271 SAYILI YASA'DA YAPILAN DEĞIŞIKLIKLER NEDENIYLE ADLİ YARGI YERINDE GÖRÜLMESININ GEREK-TIĞI HK.

- ASKERİ CEZA KANUNU (1632) Madde 55
- UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAKKINDA KANUN (2247) Madde 14
- 1982 ANAYASASI (2709) Madde 145
- ASKERİ MAHKEMELER KURULUŞU VE YARGILAMA USULÜ KANUNU (353) Madde 13
- ASKERİ MAHKEMELER KURULUŞU VE YARGILAMA USULÜ KANUNU (353) Madde 12
- ASKERİ CEZA KANUNU (1632) Madde 81
- TÜRK CEZA KANUNU (MÜLGA) (765) Madde 342
- TÜRK CEZA KANUNU (5237) Madde 204
- TÜRK CEZA KANUNU (5237) Madde 220
- ASKERİ CEZA KANUNU (1632) Madde 131

"İçtihat Metni"

Davacı :K.H.

Sanıklar :1-Ç.U.

2-O.D.

3-A.A.

4-R.Ö.

5-A.E.

6-S.D.İ.

7-F.T.

8-S.G.

9-V.K.

10-N.Y.

11-A.B.

12-M.Ö.

13-M.G.

14-R.K.

15-M.A.

16-M.Y.

17-H.İ.A.

18-T.G.

19-V.Ç.

20-B.Ö.

21-E.G.

22-F.M.T.

23-M.B.

24-S.Ö.

25-V.A.

26-Y.K.

27-İ.E.E.

28-S.Ş.

29-F.H.

30-A.T.D.

31-A.A.

32-M.T.

33-A.K.Ç.

34-İ.M.G.

35-G.P.

36-E.K.

37-A.Ü.

38-M.Y.

OLAY :Ankara İl Jandarma Komutanlığı tarafından, Ankara İlinde sahtecilikle uğraşan organize suç örgütü kurulduğunun öğrenilmesi üzerine yapılan çalışma sonucunda, 2004-2007 yılları arasında, suç işlemek için kurulan örgütün, üyeleri ve aracıları vasıtasıyla

Türkiyenin değişik bölgelerinde askerlik dönemi gelmiş veya bakaya durumuna düşmüş yükümlülerin tespit edilerek, haklarında askerlikten kurtulmak için sahte askerliğe elverişli değildir raporu düzenlediği, karşılığında para aldığının anlaşılması üzerine, örgütün bireyleri ve faaliyetlerinin, suç delillerinin tespiti amacıyla soruşturma kararı verildiği, soruşturma sonucunda, suç işlemek için kurulan örgütün yöneticisi ve üyesi durumunda bulunan ve asker olan şahıslar nedeniyle Askeri Ceza Kanununda düzenlenen "askerlikten kurtulmak için hile yapmak" suçuna ilişkin kısmın asker olan şahıslarla birlikte işlenmesi nedeniyle 353 sayılı Kanun'un 12. maddesi gereğince soruşturma evrakının ayrılmasına ve görevsizlik kararı ile Genelkurmay Başkanlığı Askeri Savcılığı'na gönderilmesine karar verildikten sonra, Etimesgut Askeri Hastanesi Baştabipliği emrinde görevli sanık Hv. Sağ. Bçvş. A. D.'ın örgütün kurucusu ve yöneticisi konumunda olduğu, örgüt üyesi ve aracıları konumunda bulunan sanıkların getirmiş olduğu yükümlüler ile bizzat başvuran yükümlülerin almış oldukları sevk evrakları üzerine Etimesgut Askeri Hastanesi'nin programına uygun şekilde bulundurdukları bilgisayar programları aracılığı ile Ankara Ulus semtinde bulunan bir otelin kiralamış olduğu odasında sahte raporları düzenleyerek sanıklara verdiği, karşılığında değişik miktarlarda para aldığı, Etimesgut Askeri Hastanesi Baştabipliği Sağlık Kurulunda görevli sanık sivil memur L.Ö.'ın örgütün kurucularından ve yöneticilerinden olduğu, örgüt lideri sanık A. ile ortak olarak çalıştığı ve örgütün hastane aşamasındaki işlemleri takip ettiği, verilen sahte raporlar üzerine şubelerden gelen rapor teyit belgelerini takip ederek, evrak düzenleyip, hastane baştabibine imzalatarak şubelerine gönderip rapor içeriklerinin doğru olduğu kanaatini uyandırdığı, bir kısmını da kendisinin düzenleyerek imzaladığı, Ankara Askerlik Dairesi Başkanlığı emrinde görevli iken 2005 yılında emekli olan sanık Mly. Kd. Bçvş. Bülent Atilla, Mili Savunma Bakanlığı İç Tedarik Daire Başkanlığı emrinde görevli sanık sivil memur Mehmet Özsoy, Ankara Askerlik Dairesi Yenimahalle Askerlik Şubesi Başkanlığı emrinde görevli sanık sivil memur Y. Ş., Genelkurmay Merkez Daire Başkanlığı emrinde görevli sanık sivil memur Y. D., Genelkurmay Başkanlığı Askeri Mahkemesi emrinde görevli sanık sivil memur M. Ö., sivil kişi sanıklar T.G., M. Ö., İ. B., O.D., T. D., A.A., R. Ö., İ.E.E., S. E., A.E., G. A., S. Ç., V.Ç., B. D., S.D.İ.'in askerlik çağı gelmiş, yoklama kaçağı veya bakaya kalmış yükümlüler ile temasa geçerek askerlik şubelerinden Etimesgut Askeri Hastanesi'ne sevk almalarını sağladığı, alınan sevkler uyarınca örgüt aracılığı ile sahte rapor düzenleyerek yükümlülere teslim ettiği veya askerlik şubelerine gönderdikleri, Burdur Askerlik Şube Başkanlığı emrinde görevli iken emekli Per. Kd. Bçvş. K. S.'ün örgüt kurucularından İ. B. ile irtibatının bulunduğu, sahte rapor alınması hususunda aracılık yaptığı, sivil kişi sanıklar H. Ş., M.B., M.Y., N.Y., H.İ.A., V.K., S. K., E. S., A. S., M. A., S. A., S.G., H.A., M.T., H.Ö., M. Ü., A.A., Ç.U., M.Ç., E.A, F.T., E.Ç., E.K., B.Ö., M.Y., V.A., S.Y., K.K.K., A.N.Ö., İ.Ş.P., A.E., A.Ç., H.Ö.S., İ.A., A.A.,M.F.B., F.M.T., V.K.,H.S.,M.E.K., A.K.Ç., S.T., İ.S.,E.E., M.Ö., R.S., L.A., G.K.,E.A., İ.E., S.Ş.G., E.G., B.M.S., M.T., Ş.Ç., S.Ş., M.G., A.O.A:, E.K., A.G.Ö., E.M.,M.U.,S.D.,B.H.,Ş.B.,K.Ö.,N.S., Y.K, S.Ö., İ.M.G.,Y.Ç.,M.A.A.,M.B., AT.D.,A.Ü., E.A.,A.Ç., S.D.D.,İ.Y., R.K.,M.K., A.Ü., M.A.B., A.A:,N.O:,F.A.,Ü.G:,M.S.B.,E.Ö.,T.D:,N.S., E.K.,N.C.,M.A., C.Ö.,N.D.,B.S.,B.Y:,H.S., D.K., A.B.,İ.H.K., T.Y., F.H., C.D:, S.K., K.D., A.E., İ.Ü.,A.T:,K.H.,V.C., Z.S., M.Y., G.P., E.Y., N.A:, L.H., İ.E:, M.G., E.G:,M.Ş.M., R.B.Ç.Ş.,C.B., Y.S., M.A., F.K., O.G., L.S., L.K., M.H.K.,K.Ö., N.A.,A.Ç., Ş.Ç., E.Y., M.S., M.Y., N.G., L.T., M.A.,Ş.K.,R.K., U.A., F.S., M.M.Y., Ş.A.,Ş.G., B.K.,M.G., A.T., H.C., H.P.,C.Y., Y.S.A., H.A., B.A.'ın örgüt aracılığı ile sahte resmi evrak düzenlettirdiği ve düzenlenen sahte resmi evrağı şubesine ibraz ederek kullanmak suretiyle sahte resmi evrak düzenlemek ve kullanmak suçunu işledikleri ileri sürülerek, sanıklar A.D. ile L.Ö.'ın eylemlerine uyan 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 220/1,53,63,204-1,765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 342/1,80,6136 sayılı Yasa'nın 12/4,13/1,15/1-2. maddeleri, sanıklar B.A., T.G., M.Ö., İ.B., O.D., M.Ö.,T.D., A.A., R.Ö., İ.E.E., S.E.,K.S., Y.Ş.,Y.D., A.E., G.A.,S.Ç., V.Ç., B.D., S.D.İ. ve M.Ö.'nın eylemlerine uyan 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 220/2,53,63,204/1, 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 64/1,342/1. maddeleri, diğer sivil kişi sanıkların eylemlerine uyan 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 204/1, bazı sanıklar hakkında suç tarihi itibariyle 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 342/1. maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 8.11.2007 gün ve E: 2007/39968, K: 2007/1812 sayılı iddianamesiyle kamu davası açılmıştır.

ANKARA 6. AĞIR CEZA MAHKEMESİ: 6.2.2008 gün ve E: 2008/9, K: 2008/19 sayı ile bir kısım sanıklar hakkında 6136 sayılı Yasa'ya muhalefet etmek, örgüt kurucusu olmak, örgüte üye olmak suçlarından açılan kamu davasının bu dosyadan tefriki ile ayrı bir esasa kaydının yapılarak yargılamanın bu esas üzerinden yürütülmesine karar verdikten sonra, resmi belgede sahtecilik ve sahte evrakı kullanmak suçları nedeniyle açılan kamu davasında, sanıklardan bir kısmının asker kişi olduğu, sanıklar hakkında Askeri Ceza Kanunu'nun 81. maddesi yönünden soruşturmanın askeri savcılıkta yürütüldüğünün anlaşıldığı, bu durumda askerlikten kurtulmak için hile yapmak suçunun unsuru sayılan sahte evrak düzenlemek, kullanmak suçlarının birlikte değerlendirilmesinin gerekli olduğu, 353 sayılı Yasa'nın 12 ve 13. maddeleri de nazara alınarak sanıklara yüklenen eylemlerin müştereken işlenip işlenmediği, evrakta sahtekarlık suçunun askerlikten kurtulmak için hile yapmak suçunun unsuru olup olmadığının aynı mahkemede ve sanıklardan bir kısmı asker kişi olduğundan askeri yargı yerinde değerlendirilmesi gerektiği açıklanarak yargılamanın askeri yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, kararın bir kısım sanıklar tarafından temyiz edilmesi üzerine, Yargıtay 11. Ceza Dairesi'nce hükmün onanmasına karar verilmiş, bu şekilde kesinleşen karar ve dava dosyası, Hava Kuvvetleri Komutanlığı Askeri Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

HAVA KUVVETLERİ KOMUTANLIĞI ASKERİ MAHKEMESİ: 23.7.2008 gün ve E:2008/363, K:2008/222 sayıyla; her ne kadar sahte evrakın kullanılarak askerlikten kurtulmak için hile yapmak suçu işlendiğinde sahte evrak bu suçun unsuru gibi görünse de, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda evrakta sahtecilik suçunun başlı başına bağımsız bir suç olarak düzenlenmiş olması, bu suçtan ayrıca ceza tayininin gerekmesi, delillerinin değerlendirilmesi sırasında sahte evrakın düzenleniş şekline göre Askeri Ceza Kanunu'nun 81. maddesinde unsur olarak görülen sahtecilik ile Türk Ceza Kanunu'nun 204. madde-sindeki sahteciliğin nitelik olarak birbirinden farklı olması karşısında, Askeri Mahkemece sahteciliğin Türk Ceza Kanunu'nun 204. maddesi anlamında nitelendirilmesine gerek olmadığı, dolayısıyla bu halde de bağlı suçlardan bahsedilemeyeceği değerlendirilerek isnat edilen sahte resmi evrak düzenlemek ve kullanmak suçunun askeri bir suç olmaması, askeri mahalde işlenmemesi, sivil ve asker kişilerin birlikte işlemiş olduğunun ileri sürülmesi nedeniyle sanıkları yargılama görevinin adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, verilen karar sanıklar, B.A:, O.D., A.A., R.Ö., İ.E.E., K.S:, Y.D., A.E., S.Ş., S.D.İ., M.Ö., F.H., A.T.D., F.T., S.G., Ç.U., A.A., V.K., N.Y., A.B., M.T., A.K.Ç., İ.M.G., M.Ö., G.P., M.G., E.K., R.K., A.Ü., M.Y., M.A., M.Y., H.İ.A., L.Ö., T.G., V.Ç., B.Ö., E.G., F.M.T., M.B., S.Ö., V.A. ve Y.K. tarafından temyiz edilmiştir.

Askeri Yargıtay 4. Dairesi, Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 3. maddesi ile T.C. Anayasası'nın 145. maddesi uyarınca asker olmayan

kişilerin savaş hali haricinde askeri mahkemelerde yargılanamayacakları hüküm altına alındığından, yüklenen eylem nedeniyle sivil kişi sanıkların askeri mahkemede yargılanmalarının mümkün olmadığı, asker kişi sanıkların ise askeri suç niteliğindeki eylemleri nedeniyle askeri yargı yerinde yargılanacaklarının açık olduğu belirtilerek, sivil kişi sanıklar hakkında verilen görevsizlik kararının onanmasına, asker kişi sanıklar B.A.,K.S.,Y.D., M.Ö.ve L.Ö.hakkında verilen görevsizlik kararının, dosyanın, haklarında askerlikten kurtulmak için hile yapmak suçundan yürütülen yargılama ile birleştirilerek sonuçlandırılmak üzere bozulmasına karar vermiş, böylece sivil kişi sanıklar açısından verilen görevsizlik kararı kesinleşmiş, dava dosyası, Hava Kuvvetleri Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nce, Mahkememize gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümünün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler; Ali Cengiz ÖZBEK, Ramazan ÖZKEPİR, Ahmet DURU, Yavuz SAYALGI, Ersun ÇETİN, Levent BİLGİ'nin, katılımlarıyla yapılan 07.02.2011 günlü toplantısında;

I-İLK İNCELEME: Yapılan incelemede, usule ilişkin işlemlerde 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş Ve İşleyişi Hakkında Kanun'da belirtilen süre ve biçim yönünden bir eksiklik görülmediği, adli ve askeri yargı yerleri arasında Yasa'nın 14. maddesinde öngörüldüğü biçimde sivil kişi sanıklar açısından olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu anlaşıldığından, esasın incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim G. Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözü-münde adli yargı yerinin görevli olduğu yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Dr. İlknur ALTUNTAŞ'ın adli yargı, Askeri Yargıtay Başsavcı Yardımcısı Hüseyin KORKUSUZ'un davanın çözümünün adli yargı yerinin görev alanına girdiğine ilişkin yazılı ve sözlü açıklamaları dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dosyanın incelenmesinde, resmi belgede sahtecilik ve sahte evrakı kullanmak suçlarından yüz seksen bir sanık hakkında açılan kamu davasında, Ankara 6. Ağır Ceza Mahkemesi'nce, eylemlerin Askeri Ceza Kanunu'nun 81. maddesi kapsamında değerlen-dirilmesi ve bu nedenle askeri yargı yerinde görülmesi gerektiği açıklanarak görevsizlik kararı verildiği, askeri yargı yerince de eylemlerin Türk Ceza Kanunu'nda düzenlendiği, 353 sayılı Yasa'nın 12. maddesi uyarınca yargılamanın adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı verilmesi üzerine, kararı temyiz etmeyen sanıklar açısından görevsizlik kararının kesinleşmiş olması nedeniyle Mahkememize gönderilen dava dosyasında, Mahkememizce, 11.5.2009 gün ve E:2009/16, K:2009/16 sayı ile askerlikten kurtulmak için hile yapıldığı ve bu hilenin resmi evrak düzenlenerek gerçekleştirildiği iddiası ile açılan kamu davasında, askerlikten kurtulmak için hile yapmak suçunun oluşup oluşmadığı tartışmasının iddiaların birlikte değerlendirilmesi ile yapılabileceği ve davanın buna göre çözümlenebileceği açıklanarak askeri yargı yerince verilen görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verildiği, görevsizlik kararını temyiz eden kırk üç sanık yönünden dosyanın Askeri Yargıtay'a gönderildiği, kararın sivil kişi sanıklar açısından onanmasına karar verildiği anlaşılmıştır.

353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu Ve Yargılama Usulü Kanunu'nun "Askeri Mahkemelerin Görevleri" başlığı altında düzenlenen İkinci Bölümünde yer alan "Genel Görev" başlıklı 9. maddesinde; "Askeri Mahkemeler Kanunlarda aksi yazılı olmadıkça asker kişilerin askeri olan suçları ile bunların asker kişiler aleyhine veya askeri mahallerde yahut askerlik hizmet ve görevleri ile ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla görevlidirler" denilmiştir.

Aynı Yasa'nın 5530 sayılı Yasa'nın 4. maddesi ile değiştirilen "Barış zamanında sivil kişilerin Askeri Ceza Kanununa tabi suçlarında yargılama mercii" başlığı altında yeniden düzenlenen 13. maddesinde, Askeri Ceza Kanunu'nun 55, 56, 57, 58, 59, 61, 63, 64, 75, 79, 80, 81, 93, 94, 95, 114 ve 131. maddelerinde yazılı suçların, askeri mahkemelerin yargı yetkisine tabi olmayan sivil kişiler tarafından barış zamanında işlenmesi halinde, bu kişilerin yargılanmalarının adli yargı mahkemeleri tarafından, Askeri Ceza Kanunu hükümleri uygulanmak suretiyle yapılacağı belirtilmiş;

"Müşterek Suçlar" başlığı altında düzenlenen 12. maddesinde de "Askeri mahkemelere ve adliye mahkemelerine tabi kişiler tarafından bir suçun müştereken işlenmesi halinde eğer suç Askeri Ceza Kanununda yazılı bir suç ise sanıkların yargılanmaları askeri mahkemelere; eğer suç Askeri Ceza Kanununda yazılı olmayan bir suç ise adliye mahkemelerine aittir" denilerek, Askeri Ceza Kanununda yazılı bir suçun müştereken işlenmesi halinde sanıkların yargılamalarının askeri mahkemede yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Somut olayda, askerlikten kurtulmak için hile yapıldığı, bu hilenin resmi evrak düzenlenerek gerçekleştirildiği iddiası ile asker ve sivil kişi sanıklar hakkında suçu müştereken işledikleri ileri sürülerek kamu davası açılmıştır.

Önceki kararımızda askerlikten kurtulmak için hile yapmak suçunun oluşup oluşmadığı tartışmasının iddiaların birlikte değerlendirilmesi ile yapılabileceği gerekçesine yer verilmiş ise de, 353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu'nun asker olmayan (sivil) kişilerin askeri mahkemelerde yargılanma koşullarını belirleyen maddeleri ile önceki kararımızdan sonra yürürlüğe giren Anayasa'nın 145. maddesinin ikinci fıkrası ve Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 3. maddesinin ikinci fıkrası gözetilerek yeniden değerlendirme yapılması gerekmiştir.

Şöyleki: 12.9.2010 tarihinde yapılan halkoylaması sonucu kabul edilip, 23.9.2010 gün ve 27708 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5982 sayılı Yasa'nın 15. maddesi ile değişik Anayasa'nın 145. Maddesinde, "Askeri yargı, askeri mahkemeler ve disiplin mahkemeleri tarafından yürütülür. Bu mahkemeler; asker kişiler tarafından işlenen askeri suçlar ile bunların asker kişiler aleyhine veya askerlik hizmet ve görevleriyle ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla görevlidir. Devletin güvenliğine, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlara ait davalar her halde adliye mahkemelerinde görülür.

Savaş hali haricinde, asker olmayan kişiler askeri mahkemelerde yargılanamaz";

9.7.2009 gün ve 27283 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5918 sayılı "Türk Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"un 6. maddesi ile 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 3. maddesine eklenen ikinci fıkrasında "Barış zamanında, asker olmayan kişilerin Askeri Ceza Kanununda veya diğer kanunlarda yer alan askeri mahkemelerin yargı yetkisine tabi bir suçu tek başına veya asker kişilerle iştirak halinde işlemesi durumunda asker olmayan kişilerin soruşturmaları Cumhuriyet savcıları, kovuşturmaları adli yargı mahkemeleri tarafından yapılır" denilmiştir.

Bu düzenlemeler gözetildiğinde:

Özel kanun niteliğindeki Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu'nun 12. maddesinde öngörülen asker ve sivil ayrımını etkiler nitelikte olan Anayasa'nın 145. maddesinin ikinci fıkrası ile Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 3. maddesine eklenen ikinci fıkrasındaki düzenlemeler nedeniyle, barış zamanında sivil kişilerin Askeri Ceza Kanununda veya diğer kanunlarda yer alan askeri mahkemelerin yargı yetkisine tabii bir suçu tek başına veya asker kişilerle iştirak halinde işlemeleri durumunda adli yargı yerinde yargılanacakları sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, davanın adli yargı yerinde görülmesi ve Ankara 6. Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ: Davanın çözümünde ADLİ YARGI yerinin görevli olduğuna, bu nedenle Ankara 6. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 6.2.2008 gün ve E:2008/9, K:2008/19 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 07.02.2011 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.